

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig

Salisburgi, 1693

Privilegium XXVI. Delictum Prælati, vel Religiosi non noce Monasterio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

acquirendi statim obligat, *L. 3. ff. de Pollicitat. et*
quod etiam facta Ecclesie causa salutis acquiren-
da, vel causa alicujus commodi temporalis.

PRIVILEGIUM XXV.

In Monasterium transfertur dominium sine traditione.

1. *Fundamentum Privilegii.*
2. *L. quoties C. de Rei vind. non habet locum in Ecclesiis.*
3. *Dominium ex Possesse bonorum ingredientis acquiritur Monasterio.*

HOC Privilegium DD. communiter colligunt ex *l. ut inter C. de SS. Ecc.* ubi pro rebus Ecclesie legatis venditis vel donatis, *Vindicatio* (quæ non nisi domino competit, *L. in rem ff. de R. Vind.*) conceditur, *Barb. d. c. 13. n. 12. Lessius l. 2. c. 21. n. 141. Anton. Gabr. commun. lib. 3. tit. de exempt. Conc. 2. n. 15. Et alii communiter.*

Unde ulterius inferunt, quod in re vendita Monasterio, non habeat locum *L. quoties 15. C. de R. Vind.* in qua lege disponitur ut re duobus vendita, præferatur is, cui in super tradita est. Hæc ergo dispositio cessare videtur in Monasterio vel in Ecclesia, in quam jam ante traditionem transfuit dominium, & consequenter ei vindicatio contra quemcumque Possessorem competit, ut cum *Barb. d. l. n. 14.* docent magno numero ibidem citati.

Illud quoque hic notanter signari potest, quod in bonis ingredientis Monasterium per ipsam Professionem, non tantum dominium acquiritur Monasterio, *auth. nunc autem C. de SS. Eccles.* sed etiam Possessio sine alia apprehensione, teste *Barth. in auth. Ingressi, n. 59. Et auth. si qua mulier, n. 17. C. de SS. Eccles. in l. si ad opus vero, ff. de Precario.*

PRIVILEGIUM XXVI.

Delictum Prælati, vel Religi- osi non nocet Monasterio.

1. *Declaratur exemplis.*
2. *Quid, si Religiosi omnes delinquant?*
3. *Quid de Prælato vasallo committente Feloniam?*

DESUMITUR hoc Privilegium ex *c. Delictum 76. ubi Gloffa aliique scribentes omnes de*

Reg. 1. in 6. omne quod Prælati vel Religiosi commiserint crimen læsæ Majestatis, hæresis, vel aliud quod habet anæctam peccati capitalis, non tamen propterea bona Monasterij confiscanda erunt.

Item si Procurator Monasterij commiserit crimen falsi in judicio, vel aliud propter quod debeatur causam perdere, non ideo Monasterium peritiam causæ patitur.

Imò si Religiosi omnes in aliquo Monasterio delinquant, & incorrigibiles sint, non propterea bona Monasterij ad profanos usus transferantur, utpote quæ semel ad cultum divinum destinata sunt; sed expulsi incorrigibilibus alii ejusdem Ordinis, vel in horum defectu aliter Ordini inducendi sunt, si nulli profecto Regulare rite Monasterium suscipere velit, rita dicitur & non prius, ad Clericos seculares nos autem ad Laicos transferendum erit *jun. c. inter quatuor de Relig. dom. c. relatum. 7. Ne Clerici vel Sacerdotes possessiones, de Reb. Eccles. non aliam.*

In Feudis Ecclesiasticis id speciale est, quod ob Feloniam, seu delictum à Prælato commissum amittatur quidem Feudum, sed solvitur tam diu maneat apud Dominum quamdiu Prælati delinquens vivit, & in dignitate est, ut verò deposito vel mortuo ad Ecclesiam revertitur, *c. ult. de capis, Comrad. Fach. 7. Contr. 2. circa finem. Clarus, in 5. feudum, q. 67. Et ibi ad dictio Harprecht, si verò Prælati in aliquid non petiisset debito tempore, & licet tunc non mittendo peccasset, crederem Ecclesie, per ipsam traditionem in integrum succurrere, per ea quæ tradit Barboza in *Collect. ad l. 2. C. si ad usus sui delictum, num. 7.**

ADNOTATIO.

AD n. 1. Potest quidem aliquando Prælati nocere Monasterio in illis quæ consistunt in omittendo ob publicam utilitatem, ut prædicatione, vel ob judicij auctoritatem, ut in necessitate exceptione vel defensione omissa, non tantum cum effectu, quin Ecclesie detur restitutio. *Vol. Glo. in d. c. delictum de R. l. in 6.*

Ad n. 3. Sed quare potius feudum quam donatio propter ingratitude Prælati revocatur juxta dicta priv. 22. Resp. Cum feudum regulariter sic contractus onerosus habeatque annexam obligationem servitii, cessat illa ratio quod principales censetur datum **D. E. O.** si quis

ponamus tale feudum, quod per ingressum Vasalli est acquiritum Monasterio, iterum ingratitude Prelati non nocet, quia proprius Vasallus scilicet Religiosus ex cuius persona Monasterium retinet feudum (juxta dicta priv. 9.) non est ingratus. Demum si feudum fuisset datum Ecclesie principaliter intuitu pietatis, sicut olim principes seculares fundarunt Episcopatus & Abbatis, non crederem perdi propter ingratitude Prelati, eod quodd collatio feudi censetur principaliter facta in Deum, qui nunquam ingratus est, ut superius de donatione facta Ecclesie dictum.

PRIVILEGIUM XXVII.

Tempore interdicti Generalis in Monasterijs possunt privatim celebrari Missæ & divina Officia.

1. Hoc Privilegium etiam alijs Ecclesijs conceditur.
2. Tempore interdicti possunt pulsari campana ad concionem & Angelicam Salutationem.
3. Abbates possunt benedicere & consecrare paramenta Ecclesiastica.
4. Clericis & Religiosis conceditur sepultura Ecclesiastica.
5. Interdicto Clero non censentur interdicti Religiosi.
6. Eucharistia potest ministrari Religiosis etiam extra articulum mortis.
7. In 5. anni festiuitatibus suspenditur interdictum.

Idem Privilegium alijs quoque Ecclesijs communc est; ut interdicti tempore in iis possint divina officia celebrari singulis diebus, inquit Pontifex, in c. alma mater de sent. excom. in 6. in Ecclesijs & Monasterijs Missa celebrentur, & alia divina Officia dicantur, sicut prius submissa tamen voce & januis clausis, excommunicatis & interdictis exclusis, & campanis etiam non pulsatis. Quod de pulsu campanarum dicitur, de illo intelligitur, quo populus ad divina convocati solent, non autem quo ad concionem vel ad Angelicam Salutationem.

Possunt quoque Abbates tempore interdicti localis benedicere ornamenta Missalia, consecrare calices & campanas &c. dummodo publice non faciant, sed januis clausis ut præmissum. Cum hæc non sint Sacramenta, sed tactum est.

dinata ad Sacramentalia, ut tradit Tambur, de Iure Abb. tom. 2. disp. 16. q. 5. in fin.

Item tempore interdicti, licet alijs denegetur Ecclesiastica sepultura, Clericis tamen & Religiosis, qui interdictum seruauerunt, ea conceditur, quod in te, it. de Penit. & remiss. Tamb. d. l. q. 7. n. 2.

Potest si Clericus alicujus Civitatis interdictus sit, hoc interdictum ex communi sententia ad Religiosos non extenditur, quia Religiosi veniunt nomine Clerici in favorabilibus, sed non in odiosis, ut cum multis cc. docet Tambur. d. q. 5. n. 5.

Cætera de interdicto qualiter nimirum eo tempore omnia Sacramenta præter Baptismum, Confirmationem & Penitentiam, ac etiam Sacramentum Eucharistie solum tamen in articulo mortis (exceptis Religiosis quibus per Privilegia Pontificum indultum dicitur, ut etiam extra articulum mortis communicare possint, Tamb. d. l. q. 6. n. 3. & Layman, ubi infra) prohibeantur. Item quodd in 4. anni festiuitatibus scilicet Natiuitate Domini, Paschæ, Pentecostes, & Assumptionis B. V. (quibus etiam Martinus V. addidit Festum Corp. Christi) suspendatur interdictum, & divina Officia publice celebrare liceat, videantur apud Paulum Layman, in Theol. mor. lib. 1. tit. 5. p. 4. c. 2. & alios passim de censuris scribentes.

PRIVILEGIUM XXVIII.

Per Monasterio est actio popularis.

1. Quanam dicatur actio popularis.
2. Valet iudicium actum cum procuratore Ecclesiæ non habente Mandatum.

Dicitur actio popularis, quæ cuiuslibet de populo competit, cum tamen alijs nemo recte agat, nisi sua interite, vel ab alio procurator ad litem constitutus sit. Igitur pro Monasterio quilibet ad agendum admittitur, ut v. g. legata exsolvantur, ut ei reddatur quod debetur, prout in simili favore pupillorum introductum est, ut quis de populo eorum tutores suspectos accusare possit, s. 3. Insti. de subst. Tutor. l. milli. s. ult. G. de Ep. & Cler.

Ex quo uteritis etiam istud consequitur, quod sententia lata in favorem Ecclesie cum Procuratoris illegitimè constituto valeat, Barba.